

Waarde donateurs,

In mijn bijdrage in de nieuwsbrief van het najaar 2022 schreef ik al 'We rollen van de ene crisis in de andere'. Daarmee was niets te veel gezegd. Gewapende conflicten zijn van alle tijden, dichtbij of ver van huis. Ze zijn niet uit te roeien. De gebeurtenissen in Israël leveren ook spanningen dichterbij huis op. Zo blijft het zeker geen 'ver van mijn bed' show. Gelukkig is ook de roep om vrede nooit uit te roeien en daarmee de roep om helden die daarvoor hun nek uitsteken. Zodoende blijft de boodschap van Hannie en haar verzetsvriendinnen Truus en Freddie onverminderd van grote waarde. En zo ook de vraag 'hoe Hannie ben jij?'. Vooral voor de jongere generatie. Zij zijn de toekomst. En zij zijn nog bevattelijk voor belangrijke boodschappen als die van Hannie. De jeugd als vehikel van haar gedachtengoed naar de toekomst. De Nationale Hannie Schaft Stichting besteedt daarom niet alleen aandacht aan het herdenken van Hannie – en terecht, zij mag nooit worden vergeten – maar ook aan het benaderen van de jeugd. De documentaire 'hoe Hannie ben jij?' met bijbehorend lesprogramma is

daarvan ons mooiste voorbeeld. Het behoeft geen betoog dat die inspanningen onze stichting niet komen aanwaaien maar dat we daarin afhankelijk zijn van financiële steun. Uw hulp in de vorm van een bijdrage is voor ons van groot belang. Groot, klein, elke bijdrage is welkom. Zoals bekend bezit onze stichting inmiddels de ANBI status. Hopelijk stimuleert dat de donaties. Mocht u interesse hebben om donor te worden, er zijn verschillende mogelijkheden. We willen u daar graag meer over vertellen indien u daar prijs op stelt. Laat het ons weten via info@hannieschaft.nl. Tot slot wijs ik u op het feit dat **we een nieuw bankrekeningnummer hebben**. Houd u daar rekening mee indien u al eerder geld hebt overgemaakt. Ook vaste donateurs worden vriendelijk gevraagd hun periodieke betalingen aan te passen. U treft het nieuwe rekeningnummer hiernaast in het colofon aan.

Wij rekenen op uw steun.

Ivo Kuipers – penningmeester.

Oud-bestuurslid Greet Plekker-Van Sante overleden

Greet Plekker-van Sante is afgelopen oudejaarsdag op 82-jarige leeftijd overleden. Zij was van grote waarde voor de Nationale Hannie Schaft Stichting. Samen met Truus Menger, medeverzetsstrijdster en vriendin van Hannie Schaft, zette ze bijna dertig jaar geleden de Nationale Hannie Schaft Herdenking op de kaart. Daarnaast speelde mevrouw Plekker-Van Sante een cruciale rol bij het promoten van de jaarlijkse herdenking van Hannie Schaft in Zaandam, alwaar Hannie Schaft ook belangrijke verzetsactiviteiten heeft ondernomen. De Zaanse herdenking vindt jaarlijks op 8 maart plaats. Dit is tevens de Internationale Vrouwendag. In juli van 2023 ontving mevrouw Plekker-Van Sante uit handen van wethouder Natasja Groothuis de gemeentelijke Erepending van Zaanstad. Het eerbetoon viel haar ten deel vanwege haar decennialange verdiensten voor de (Zaanse) maat-

schappij, met name op het gebied van emancipatie en sociale cohesie.

Het bestuur is Greet Plekker-Van Sante zeer erkentelijk voor de belangrijke rol die zij voor de Stichting heeft gespeeld.

Ivo Kuipers – penningmeester

Colofon

Nationale Hannie Schaft Stichting
Opgericht 3 juni 1996

Bewust worden door herdenken

Hannie Schaft – 'het meisje met het rode haar' kwam in verzet tegen onderdrukking van anderen. Ze was een van de weinige vrouwelijke leden van het gewapend verzet en gaf op jonge leeftijd haar leven voor de vrijheid. Zij is een blijvende inspiratiebron voor allen die opkomen voor de vrijheid en strijden tegen onrecht, fascisme en racisme.

Vrijheid is nooit vanzelfsprekend. Het is de verantwoordelijkheid van ons allen om in verzet te komen tegen wie de vrijheid ondermijnt en mensen wil uitsluiten.

De Nationale Hannie Schaft Stichting wil de strijd van Hannie Schaft herdenken en bewustwording bij nieuwe generaties stimuleren. De stichting organiseert jaarlijks de Nationale Hannie Schaft Herdenking en de Hannie Schaftlezing.

Dank

De Stichting wordt financieel gesteund door de gemeente Haarlem, het Nationaal Comité 4 en 5 mei, [overige sponsors] en uw donaties.

Samenwerking met

- Landelijk Steunpunt Gastprekers WO II
- COVVS

Comité van Aanbeveling

- Job Cohen
- Jan Kamminga

- Joost Röselaers
- Bernt Schneiders
- Mirjam Sterk
- Sanne Vogel
- Paul Witteman

Financiële bijdragen

IBAN NL39 INGB 0676 1125 01 t.n.v.
Nationale Hannie Schaftstichting Haarlem
Wij zijn in bezit van de ANBI status

of scan de bijgaande QR code:

Bestuur

Jeroen Pliester, voorzitter
Ivo Kuipers, penningmeester
Hans Bakker, secretaris
Ron Hogenboom
Jettie Nijenhuis
Brigitte Odett

Secretariaat

Nationale Hannie Schaft Stichting
Postbus 3178
2001 DD Haarlem
info@hannieschaft.nl

Website

www.hannieschaft.nl

Instagram: [nationalehannieschaftstichting](https://www.instagram.com/nationalehannieschaftstichting)
Facebook: [@hannieschaftherdenking](https://www.facebook.com/hannieschaftherdenking)
Twitter: [National Hannie Schaft Foundation](https://twitter.com/NationalHannieSchaftFoundation)
LinkedIn: [company/nationale-hannie-schaft-stichting](https://www.linkedin.com/company/nationale-hannie-schaft-stichting)

Let op:
nieuw rekeningnummer

Algemene Verordening Gegevensbescherming

In het kader van de AVG worden uw persoonsgegevens alleen gebruikt voor de verspreiding van de Nieuwsbrieven van de Nationale Hannie Schaft Stichting. Uw gegevens worden niet ingezet voor andere doeleinden dan wel ter beschikking gesteld aan derden.

Nationale Hannie Schaft Stichting

De keerzijde van de vrijheid

Afgelopen november waren wij weer met zo'n 400 mensen bijeen in de PHIL om Hannie Schaft te herdenken, haar leven en de vrijheid te vieren. Gast spreker Abdelkader Benali, die de Hannie Schaftlezing 2023 verzorgde, maakte indruk met zijn persoonlijke verhaal, dat ons veel aspecten van veroordeling en uitsluiting op basis van naam en achtergrond letterlijk liet invoelen. Meer nog liet hij ons nadenken over alles wat ten diepste met ons mens-zijn heeft te maken. Hoe zien wij anderen, hoe zien wij onszelf? Waarop baseren wij onze oordelen? Meer over deze bijzondere dag leest u elders in deze nieuwsbrief.

Hoe zit dat eigenlijk met die vrijheid?

In een wereld waar met een toenemende snelheid incidenten en controverse rondom het thema vrijheid zich voordoen, leek dit alles een goede aanleiding nog eens dieper in te gaan op de thematiek van vrijheid en uitsluiting. Recentelijk vond de opening plaats van het Natio-

naal Holocaust Museum in Amsterdam. Daar werd op plechtige wijze, in aanwezigheid van overlevenden van deze onuitwisbare misdaad tegen de

mensheid, de openingshandeling verricht, met een indrukwekkend program in de nabij gelegen Portugese Synagoge. Naast de Koning en burgemeester van de hoofdstad was daar ook onder meer de President van Israël aanwezig. Gelijktijdig vond er, op duidelijke gehoorsafstand een anti-Israël demonstratie plaats – voornamelijk was men tegen de aanwezigheid van de President van Israël, die men genocide op de Palestijnen verwijt. De demonstranten verstoorden met veel geschreeuw het moment van de plechtigheid, wat nabestaanden van de 6 miljoen Joden meer dan pijn moet hebben gedaan. De demonstranten beriepen zich op het feit dat dan de President maar niet had moeten worden uitgenodigd, en zij sowieso het volste recht hadden om daar te demonstreren.

Nog recenter werd een concert van Lenny Kuhr verstoord, de zangeres die bij uitstek vaak opkomt voor vrede tussen (Israëlische) Joden en Palestijnen. Zij werd door enkele betogers beticht een terrorist te zijn en schuldig te zijn aan genocide, omdat zij al lang geleden tot het Jodendom is bekeerd, en zij (klein)kinderen in Israël heeft wonen. Iemand uitsluiten op basis van geloof of aanwezigheid van kinderen op de verkeerde locatie? Tja, dat is waar we toch al jaren als samenleving voor strijden, om dit te voorkomen. En wat voor de één geldt gaat ook op voor de ander. Ieder is daarbij gelijk (juist ook voor de wet).

Meerdere waarheden

De vrijheid van meningsuiting en ook het daarmee verbonden demonstratierecht zijn een groot goed in ons land. Daarbij kwam in wat verder vervlogen tijden nog wel eens naar voren dat de vrijheid van de één ophoudt waar die van de ander begint. Het eenvoudigweg rekening houden met elkaar. Daarbij kunnen meerdere waarheden, zeker in een land, dat ver weg ligt van het conflictgebied, naast elkaar bestaan. Respectvol.

Het wordt immers wel erg rommelig als elke bijeenkomst, ook als daar zo iets groots als de uitroeiing van 6 miljoen Joden wordt herdacht, 'bedemonstreerd' wordt. In het kader van de respectvolle benadering van de wederzijdse begrenzing van de vrijheid, kun je je voorstellen

dat je even diep ademhaalt en het grotere geheel bekijkt van de timing en locatie van ook jouw volstrekt juridisch aanwezige demonstratierecht. Hetzelfde zou gelden als er een demonstratie is – vanuit Palestijnse zijde – die de zware bombardementen, en de daarmee gepaard gaande vele slachtoffers van Gaza op allerlei wijze veroordeelt, waarbij dan op dezelfde locatie een andere groep de Israëlische slachtoffers van 7 oktober gaat herdenken. Maakt dit de wederzijdse boodschappen krachtiger, respectvoller, of eindigt dit vervolgens in respectloos geschreeuw, wat even op lucht maar 'de zaak' mogelijk op geen enkele wijze verder brengt?

Hoe het ook kan, ondanks vijandigheden tussen partijen. Onlangs vond een verschrikkelijke aanslag plaats op onschuldige burgers in een theater in Moskou. De aanslag werd geclaimd door IS (Islamitische Staat). Ondanks de Oekraïne oorlog veroordeelde het Westen deze daad en bood groot Poetin opponent Emmanuel Macron, President van Frankrijk, zelfs ondersteuning en samenwerking aan, aan Rusland in het hele proces van opsporing van (alle) verdachten. Het één sluit het ander niet uit. Een vorm van medemenselijkheid. Zelfs in de meest duistere omstandigheden niet alles compleet zwart/wit zien.

Ik mag, dus ik doe

Als (bijna) alles mag van de wet, geeft dat dan een vrijbrief om te doen en laten wat je wilt, op elke tijd en locatie? Gaan veel onderwerpen, die in demonstraties aan de orde komen, vaak niet over uit de hand gelopen gedrag van regeringen, mensen en staten? Juist daarom wellicht een aansporing om niet altijd te veel weg te zakken in het eigen gelijk, maar juist bij vlagen – al helicopterend – boven de diverse vormen van (eigen) gelijkheid – het grote geheel in de gaten te houden. Met soms even de spotlight laten aan de ander, omdat jouw moment (vaak al snel) ook wel weer komt.

De keerzijde van vrijheid: je bij vlagen inhouden, ook als je nog zo gelijk denkt te hebben...

Iets om op te kauwen.

Jeroen Pliester, voorzitter

Hannie Schaft Herdenking 2023 met Abdelkader Benali

Traditiegetrouw vond op de laatste zondag van november de Nationale Hannie Schaft Herdenking plaats. Deze startte in de ochtend met het leggen van bloemen op het graf van Hannie op de Eerebegraafplaats Bloemendaal door afgevaardigden van de gemeente Bloemendaal, de familie Schaft en de Nationale Hannie Schaft Stichting.

's Middag was het vervolg in de Phil in Haarlem. Onder de circa vierhonderd aanwezigen

waren de Commissaris van de Koning van Noord-Holland, Arthur van Dijk, de burgemeester van Haarlem, Jos Wiene, de locoburgemeester van Bloemendaal, Nico Heijink, en leden van de families Schaft, Menger en Dekker.

De Hannie Schaftlezing verzorgde deze keer de schrijver, kunstfotograaf en programmamaker Abdelkader Benali. Zijn verhaal ging over namen. Daarbij startte hij ermee dat de naam Hannie lijkt op Hanna, de naam van zijn dochter. Een naam die hij en zijn vrouw weloverwogen hebben gekozen: „Je naam is als het paard waar de ruiter op rijdt”. Hij is op het idee voor het onderwerp namen gekomen doordat Hannie Schaft zich bezighield met de diefstal van persoonsbewijzen. Benali is in die geschiedenis gedoken. Een Nederlandse persoonsbewijzenmaker, de ambtenaar Lambertus Lentz, had het perfecte persoonsbewijs gemaakt dat bijzonder moeilijk te vervalsen was. Een donker kenmerk van dit bewijs was dat de letter 'J' (van 'Jood') op dit bewijs het doodvonnis van de eigenaar betekende. Onbedoeld was hij met zijn doordachte ontwerp medeverantwoordelijk voor heel veel Joodse slachtoffers. Ambtenaar Lentz was in de ogen van de Duitse bezetters de perfecte ambtenaar.

Benali trok de parallel met de tragische geschiedenis van de hedendaagse toeslagenaffaire. Hierin werden dragers van vooral buitenlandse namen op basis van een algoritme de dupe; zij werden verdacht van oplichting. De vraag is volgens Benali dan ook: "Wat doet een naam met je, hoe gaan wij met namen om? Je naam is veel

meer een deel van je identiteit dan je misschien denkt."

Benali's lezing en de speech van Stichtingsvoorzitter Jeroen Pliester werden omlijst met bijzonder fraaie muzikale optredens van Eline Selie, Doris Baaten, Roos van Erkel (bekend van o.a. de musical 'het meisje met het rode haar' uit 2015), Arnout Bultje, Naima Bayo, Erik Vlasblom en Bas Maassen. Ook trad de Junior Class 2023-2024 van de opleiding Musical Master in Amsterdam op indrukwekkende wijze op.

Na afloop van de herdenking volgde de traditionele stille tocht naar het Kenaupark. Aldaar werden kransen gelegd bij het door Truus Menger ter ere van Hannie Schaft vervaardigde beeld 'Vrouw in verzet'. Daarbij hielp de scoutinggroep Hannie Schaft uit Almere ook dit jaar weer met het aanreiken van het 'eerbetoon van bloemen'. Verder vormden vier mannen in de outfit van de voormalige Binnenlandse Strijdkrachten (BS) de erewachter bij het monument.

In de media is zowel vooraf als nadien verslag gedaan van de Herdenking. Dit alles draagt bij aan onze doelstelling om mensen te stimuleren op te komen voor vrijheid en inclusiviteit en daarvan 'bewust te worden door te herdenken'.

De gehele herdenking is als registratie via hannieschaft.nl terug te kijken.

